

श्रीमद् राजवंद्र

अध्यात्म ज्वनगाथा

संश्रावक-विवेचक

भोगीलाल गि. शेट

શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર
અધ્યાત્મ જીવનગાથા

આ ગ્રંથમાં શ્રીમદ્જીએ પોતાના સંબંધમાં આત્મદશાના વિકાસસૂચક જે અપૂર્વ વચનો પ્રકાશ્યાં છે તથા જે જે અનુભવો જણાવ્યા છે એ વગેરે અમૃતમય વચનોનો તિથિ, માસ અને સાલવાર સંગ્રહ આપવામાં આવ્યો છે. તે ઉપરાંત તેમનાં અગત્યનાં ને ઉપકારી વચનો ઉપર વિવેચન સહિત સમજૂતી “ ટીપ્પણ ”ના શીર્ષક હેઠળ આપવામાં આવેલ છે.

સંગ્રાહક-વિવેચક
ભોગીલાલ ગિ. શેઠ

પ્રકાશક :

એશિયાટીક ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ વતી

શ્રી પ્રવીણચંદ્ર એ. મહેતા

૪૯, માઉન્ટ યુનિક, ૬૨ પેડર રોડ,

મુંબઈ ૪૦૦ ૦૨૬.

પ્રાપ્તિ સ્થાન :

એ. એમ. મહેતા એન્ડ કું.

સરક મેન્શન, બીજો માળે

૩૨, શામળદાસ ગાંધી માર્ગ, મુંબઈ ૪૦૦ ૦૦૨

*

હિંમતલાલ લલ્લુભાઈ શાહ

ફેન્સી ફેબ્રીકસ, ત્રિકોણ બાગ

રાજકોટ (ગુજરાત)

*

પ્રકાશ જવેલર્સ

શરાફ બજાર, નવા નાકા રોડ

રાજકોટ (ગુજરાત)

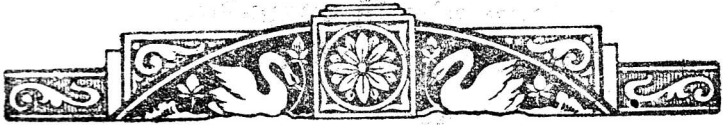
સં. ૨૦૩૪

ઈ. સં. ૧૯૭૮

મુદ્રણ સ્થળ :

સાધના મુદ્રણાલય

દાણાપીઠ, લાવનગર.

वीतराग भगवंतोने नमस्कारे

ॐ

वीतराग भगवंतोऽये निश्चितार्थं करेदो
अेवो अचित्य चिंतामणिस्वरूप परम
हितकारी, परम अद्भुत, सर्व दुःषोऽनो
निःसंशय आत्यंतिक क्षय करनार
परम अमृतस्वरूप अेवो सर्वोत्कृष्ट
शाश्वत धर्मं जयवंत वर्तो, त्रिकाण
जयवंत वर्तो. ते श्रीमद् अनंत
यतुष्टयस्थित भगवंतनो
अने ते जयवंत धर्मनो
आश्रय सहैव कर्त्तव्य
छे.

श्रीमद् राजव्यंद्,
वयनामृत ८४७

પરમ શાંતમૂર્તિ અધ્યાત્મયોગી
શ્રીમદ્ રાજચંદ્રજ્ઞના પવિત્ર ચરણકમળમાં

સમર્પણ

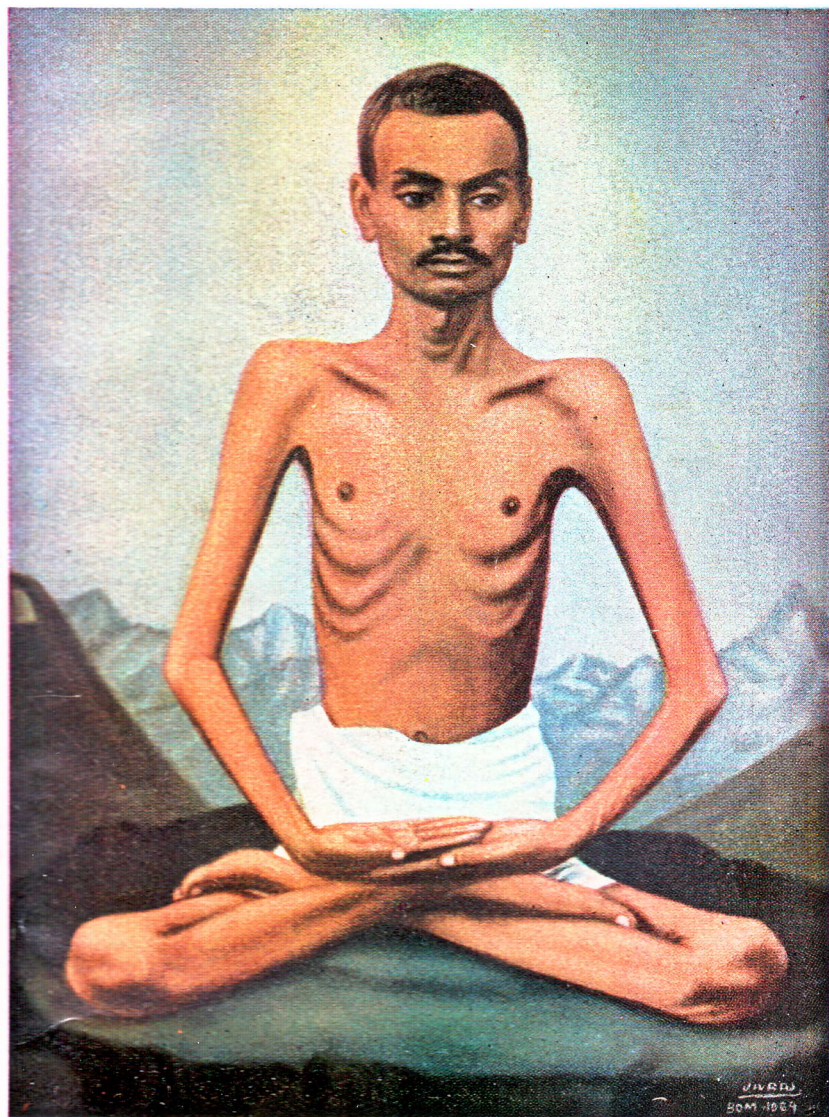
બાલ્યવયથી જ જેમની આસાધારણ સ્મરણશક્તિ, કાવ્ય-શક્તિ, લેખનશક્તિ, અવધાનશક્તિ અને અધ્યાત્મશક્તિઓ પૂર્વના બળવાન સંસ્કારયોગે વિકાસ પામી, પ્રતિદિન આત્મ-વિશુદ્ધિની વર્ધમાનતાના યોગે કેટલીક લાબ્ધિ-સિદ્ધિઓ વીતરાગભાવે સહજ રૂપે ઉદય પામી, વીતરાગમાર્ગને યથાર્થરૂપે પ્રકાશવાને માટે તે વસ્તુ અંતર્મુખ કાર્ય લાણી પરિણમી પ્રભુતારૂપ થઈ હતી અને વળી જેનામાં દ્રવ્યશ્રુત ને ભાવશ્રુત-જ્ઞાનનો સુંદર સંયોગ હતો.

એવા

આ કાળ અને આ ક્ષેત્રના બળવાન ક્ષયોપશમી, પરમ શાંત, પરમ સમાધિમય ચૈતન્યમૂર્તિ પરમ કૃપાળુ શ્રીમદ્ રાજચંદ્રજ્ઞનાં પવિત્ર ચરણકમળમાં અત્યંત વિનયભક્તિસહુ અર્પણ.

ચરણરજ
ભોગીલાલ

श्रीमद् राणचंद्र

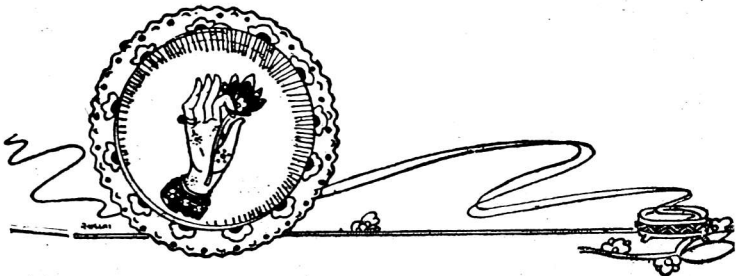
जन्म: कानिक सुद पूणिमा, सं. १९२४

दिवस: चैत्र १६ प, सं. १९५७

વિષયાનુક્રમ

પ્રસ્તાવના	૬
શ્રીમદ્ભૂનાં પત્રો	૧
શ્રીમદ્ભૂની હાથનોંધ	૧૪૨
શ્રીમદ્ભૂએ કરેલી સહીઓ	૧૬૮
ટીપ્પણુ	૧૮૧
નમસ્કારાદિ વચનો	૩૨૩
શ્રીમદ્ના ભવનપ્રસંગોની સંક્ષિપ્ત નોંધ	૩૩૪
દેહુત્યાગની નોંધ	૩૪૧
મહાત્મા ગાંધીભૂની પ્રશસ્તિ	૩૪૨
અન્ય પ્રશંસકોનાં પ્રશસ્તિ વચનો	૩૫૦

પ્રસ્તાવના

ઈ. સ ૧૯૭૪માં “શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર, અધ્યાત્મ જ્ઞાનકોષ” ગ્રંથ પ્રકાશિત કર્યો હતો. તેમાં પરમ આત્મજ્ઞ શ્રીમદ્ રાજચંદ્રજીનાં અમૂલ્ય આધ્યાત્મિક વચનામૃતમાંથી દરેક વિષય ઉપર જુદા જુદા સમયે લખાયેલ, વ્યાખ્યા કરેલ કે સમજાવેલ વચનોનો એક સાથે એક જ સ્થળે સંગ્રહ કરી, તે બધાં વચનોને વ્યવસ્થિત રીતે, સમજવામાં અનુકૂળતાયુક્ત અનુસંધાન રહે તેવા ક્રમમાં મૂકીને અને પછી બધા વિષયોને કક્કાવારી પ્રમાણે ગોઠવીને પુસ્તકરૂપે પ્રકાશિત કર્યા હતા, જેથી તે એક આદર્શ Reference Book બની રહે, તે પુસ્તકને Encyclopedia of Spiritual Science પણ કહી શકાય.

આ કાર્ય અત્યંત કઠણ, પરિશ્રમને દેનાર અને ઠીક સમયની આહુતિ માગનાર હોવા છતાં જ્યારે પરમ કૃપાળુ પ્રભુની કૃપાવૃષ્ટિ થાય છે ત્યારે કાર્ય સુલભતાએ પાર ઉતરે છે એવો ઘણાના અનુભવ સાથે મળતો અમારો અનુભવ છે. તે પ્રભુની અસીમ કૃપાના બળથી દિવસના આઠથી દશ કલાક કામમાં રત રહીને પુસ્તકની હસ્તલિખિત પ્રત માત્ર એક માસમાં તૈયાર થઈ હતી. આ સંબંધે અમને ઘણું આશ્ચર્ય થયું હતું. તે કાર્ય પૂર્ણ થયા પછી અને પ્રતને પ્રેસમાં છાપવા માટે વ્યાખ્યા

બાદ એક બીજા વિચારે ચિત્તમાં સ્થાન લીધું, કે જે “શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર” ગ્રંથમાંથી તેઓશ્રીએ પોતાના સંબંધમાં જે જે વચનો લખ્યાં છે, આત્મદશાના વિકાસસૂચક જે અપૂર્વ વચનો પ્રકાશ્યાં છે, જે જે અનુભવો ઉચિત શબ્દોમાં ઉતારી યથાર્થતાએ જણાવ્યા છે, શુકલ વિચારોની શ્રેણિ દર્શિત કરી છે, વ્યવહારો-પાધિ વેળાએ ઉપાધિની તીવ્રતા બતાવવા ઉપરાંત તેની સંભવિત અસર અને સર્વ વાંચકોને પણ માર્ગદર્શકરૂપ થાય એવા જે જે ઉદ્દેશો કાઢ્યા છે, એ વગેરે અમૃતમય વચનોનો તિથિ, માસ અને સાલવાર ગુદો સંગ્રહ કરી પ્રકાશિત કરવામાં આવે તો જિજ્ઞાસુઓને તથા વાંચકોને તેના ભાવપૂર્વકના અભ્યાસથી આંતરિક પ્રેરણાબળનો લાભ મળે. તે ઉપરાંત શ્રીમદ્-જીના આધ્યાત્મિક ક્રમિક વિકાસની જાણકારી થતાં જ્ઞાનાવરણીય કર્મનો વિશેષ ક્ષયોપશમ થઈ જ્ઞાનનો ઉદ્ઘાટ થાય અને તેથી તે સ્વહિત સાધવા માટેનું ઈષ્ટ કારણ થાય.

એવી અમારા અંતરમાં દૃઢ પ્રતીતિ આવવાથી તે કાર્યનો અમે ઈ. સ. ૧૯૭૪માં આરંભ કર્યો અને થોડા દિવસમાં જ કાર્ય પૂર્ણ પણે થયું. ત્યાર બાદ વારંવાર વિચાર આવ્યા કરતો કે તેની સાથે જે શ્રીમદ્-જીના અગત્યનાં અને ઉપકારી વચનો ઉપર કંઈક વિવેચન સહિત સમજૂતી કરવામાં આવે તો તે લાભનું વિશેષ બળવાન કારણ થાય, પરંતુ આ કાર્ય જવાબદારીભર્યું લાગતાં, કરવું કે ન કરવું એવી વિમાસણવાળી દ્વિધાયુક્ત સ્થિતિ ઉત્પન્ન થઈ. આ પ્રશ્ન સંબંધે શ્રીમદ્ રાજચંદ્રજીના કેટલાક પરમ

લકતો અને સ્વાધ્યાય કરાવનારા સાથે ચર્ચા વિચારણા થતી અને સહુનો અભિપ્રાય એક જ દિશાના વહેણ તરફ હોતો કે સમજૂતી આપવાથી જ ખાસ લાભનું કારણ ઉદ્ભવ થવું સંભવે છે. તે છતાં અમારી અંતરૂસ્થિતિ તો દ્વિધાવાળી જ રહી હતી.

સમય પસાર થતો જતો હતો. તેવામાં આ વર્ષે એટલે ઇ. સ. ૧૯૭૭ના જૂન માસના અંતમાં આ દેહની સ્થિતિ એકાએક બગડી; દર્દ ગંભીરતા તરફ વળાંક લેવાની તૈયારીમાં હતું; તેવાં ચિન્હો પ્રગટ થતાં જતાં હતાં. ત્યાં જ અશાતા વેદનીયકર્મની ઉપશાંત સ્થિતિ થવાની હશે તેથી પ્રભુકૃપાએ સાચા અર્થમાં સત્સંગી અને સેવાભાવી દાક્તરોની અહોરાત્ર સંભાળપૂર્વકની સારવાર સફળ થતાં સુધારો શરૂ થયો અને દર્દની ગંભીરતાનાં ચિન્હો પણ એકાએક અદૃશ્ય થયાં. તે દાક્તરોની ઉત્તમ લાગણી પૂર્વકની સેવા બદલ અમે તેમનો આભાર માનવાની તક લઈએ છીએ.

આ માંદગીના કાળે અમારા હૃદયમાં કોઈ અગમ્યપણે એવી પ્રેરણાનો અદ્ભુત સંચાર થયો કે ભગવાનનાં અગત્યનાં અને પ્રેરક વચનો ઉપર વિવેચન લખવું. તે પ્રેરણાને આત્માએ આનંદસહિત ઝીલી લીધી, દેહસ્થિતિ હળુ પણ નબળી હોવા છતાં આત્મબળે કાર્ય કરવાનું ઉપાડ્યું. કાર્યની કઠિનતા અને જવાબદારીના ઓળાનું ભાન પૂર્ણપણે હતું જ, પરંતુ પ્રભુલક્ષિત,

પ્રભુશ્રદ્ધા અને તેમના પ્રત્યેના અહોભાવથી પ્રેરાઈ, તેમનું જ કાર્ય છે તે તેઓ યોગ્ય રીતે કરાવશે એમ માનીને બોલે હુળવો કર્યો, કહો કે દૂર કર્યો. પ્રભુકૃપાથી કાર્ય પૂર્ણતાને પામ્યું. ટીપ્પણના શીર્ષક હેઠળ તે વિવેચન સહિતની સમજૂતી આપવામાં આવેલ છે, જિજ્ઞાસુ વાંચકોને તે ઉપયોગી થશે તેવી આશા છે.

આ ગ્રંથમાં શરૂમાં શ્રીમદ્ગુણાં વર્ષવાર પોતાના સંબંધના ઉચ્ચારેલાં વચનો આપ્યાં છે, ત્યાં અનુભવદર્શક, આત્મદશા-સૂચક, ગૂઢ રહસ્ય અને ભેદયુક્ત વચનો કાળા અક્ષરમાં છાપ્યાં છે. ત્યાર પછી પત્રોના અંતે સહીઓ કરી છે, તેનો સંગ્રહ કરી સવિગત જણાવી છે અને તે પછી ટીપ્પણ આપવામાં આવેલ છે. તે ઉપરાંત તેમના વિષે મહાનુભાવોએ કહેલાં પ્રશસ્તિ વચનો વગેરે આપેલ છે.

આ ગ્રંથનું પ્રૂફ રીડીંગ સાધના પ્રેસ, ભાવનગરવાળા શ્રીયુત્ ગિરધરભાઈ કુલચંદ શાહે સ્વેચ્છાએ કર્યું છે તે માટે તથા પુસ્તકનું છાપકામ વગેરે કાળજીપૂર્વક કરીને પુસ્તકો સમયસર તૈયાર કરીને આપવા માટે અમે તેમનો હૃદયથી આભાર માનીએ છીએ. મુદ્રણ દોષથી ભૂલો રહી જવા પામી હોય તે સુધારી લેવા વિનંતિ છે.

ચીમનલાલ પેપર કંપનીવાળા શ્રી અરવિંદલાલએ કાગળ
સસ્તા ભાવે આપવા માટે તેમનો પથ અંતરથી ખૂબ આભાર
માનીએ છીએ.

૩૪, મોરબી હાઉસ
ગોવા સ્ટ્રીટ, મુંબઈ
૪૦૦.૦૦૧

લિ.
ભાગીલાલ ગિ. શેઠના
જય જિનેન્દ્ર.

તા. ૨૪-૮-૧૯૭૭

પ્રકાશિત અન્ય પુસ્તકો

(૧) શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર, અધ્યાત્મ જ્ઞાનકોષ

આધ્યાત્મિક વિવિધ વિષયો ઉપર લખાયેલાં શ્રીમદ્જ્ઞાનાં
દક્ષાવારી પ્રમાણે ગોઠવેલ વચનોનો સંગ્રહ.

સંગ્રાહક-ભોગીલાલ ગિ. શેઠ. પૃષ્ઠ ૩૫૮

કિંમત ૩-૦૦ : ડીલક્ષ બાઈન્ડીંગ ડા. ૪-૦૦

(૨) ભક્તિમાર્ગનું રહસ્ય

પ્રકરણો : મારા ભગવાન કેવા રૂડા છે!, ભગ શબ્દના
અર્થ, ભગવાનના પ્રેમીની વિચારધારા, ભગવાનની ભક્તિનું
સ્વરૂપ, ભક્તિનાં સાધનો અને પ્રાર્થનાક્રમ, ભગવાનને
ભક્તની વિનંતિ, ભગવાનરૂપ સત્પુરૂષનું માહાત્મ્ય,
ભગવાનના ભક્તનું આત્મસંબોધન, ભક્તનાં વિચારપુષ્પો,
ભગવાનના ભક્તની સાધના, સ્મરણમંત્રો, શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર
કૃત પદો.

લેખક : ભોગીલાલ ગિ. શેઠ. પૃષ્ઠ સંખ્યા ૨૭૬

પાકું બાઈન્ડીંગ, સ્કીન પ્રીન્ટીંગ, કિંમત ડા. ૪-૦૦

(૩) સમાધિમરણ

સંક્ષિપ્ત વિષય સૂચિ : મૃત્યુનું આવવું અવશ્ય છે, મરણના
પ્રકારો, સમાધિ-અસમાધિ મરણના નિયમો, મૃત્યુ

થવાનાં નિમિત્તો, મરણ વખતે દુઃખ કેટલું, મૃત્યુ વખતે હાજરી, મૃત્યુ પ્રસંગો (બનેલા), તેથી મળતો યોગ, મરણાંતિક સમુદ્ધાત, મૃતદેહ સંબંધની ચમત્કૃતિઓ, મૃત્યુ વખતે થતી પ્રક્રિયા, મૃત્યુ પહેલાં અને પછીના યોગપત્રો, સમાધિમરણ માટેની પૂર્વ તૈયારી, અંતિમ આલોચના, પદો, છેલ્લી ઘડીના અવસરે.

લેખક-સંપાદક : ભોગીલાલ ગિ. શેઠ, પૃષ્ઠ ૨૨૬
સ્ક્રીન પ્રિન્ટીંગ, પાકું બાઈન્ડીંગ, કિંમત રૂ. ૩-૫૦

(૪) શ્રી ભક્તામરસ્તોત્ર (વિવેચન સહિત)

વિવેચન લખનાર : ડૉ. સરયુ આર. મહેતા
પાકું બાઈન્ડીંગ, પૃષ્ઠ ૧૩૮, કિંમત રૂ. ૧-૦૦

(૫) શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર,

નિર્વાણમાર્ગનું રહસ્ય
(વચનામૃત ૧૭૨ તથા ૮૭૫ ઉપરનું વિવેચન)

વિવેચક : ભોગીલાલ ગિ. શેઠ
પૃષ્ઠ ૧૬૮, સ્ક્રીન પ્રીન્ટીંગ, પાકું બાઈન્ડીંગ
કિંમત રૂ. ૩-૦૦

